

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: CA-7P/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321203474
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Vojtášová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5321203474.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudkyňou JUDr. Laurou Vojtášovou vo navrhovateľa (otca): H. E., K.. E., X.. XX. XX. XXXX, L. XXX XX F. X. F. XXXX, adresa na doručovanie písomností: K. XX C. XX, XXXX V., O., štátna príslušnosť: Slovenská republika, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Anton Kupšo, advokát, so sídlom Moyzesova 34, 022 01 Čadca, IČO: 35 675 071, proti manželke navrhovateľa (matke): H. E., K.. Ď., X.. XX. XX. XXXX, L. XXX XX F. X. F. XXXX, štátna príslušnosť: Slovenská republika, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Ščury, advokát, so sídlom Mierová 1725, 022 01 Čadca, IČO: 33916071, za účasti maloletých detí: 1/ R. E., X.. XX. XX. XXXX, X/ H. E., X.. XX. XX. XXXX C. X/ U. E., X.. XX. XX. XXXX, všetky deti bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, pracovisko: A. Hlinku 8, 022 01 Čadca, o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý na čas po rozvode v období od 13. 07. 2022 do 28.

02. 2023 prispievať k rukám matky na výživu

- maloletej R. sumou 300,- € mesačne,

- maloletého H. sumou 270,- € mesačne a

- maloletej U. sumou 230,- € mesačne,

a v období od 01. 03. 2023 naďalej je otec povinný prispievať na výživu

- maloletej R. sumou 300,- € mesačne, z toho sumou 250,- € k rukám matky a sumou 50,- € na osobitný účet maloletej na tvorbu úspor,

- maloletého H. sumou 270,- € mesačne z toho sumou 220,- € k rukám matky a sumou 50,- € na osobitný účet maloletého na tvorbu úspor a

- maloletej U. sumou 230,- € mesačne, z toho sumou 180,- € k rukám matky a sumou 50,- € na osobitný účet maloletej na tvorbu úspor,

a to všetko vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Matka je p o v i n n á v lehote 15 pracovných dní odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku maloletej R., maloletemu H. a maloletej U. zriadiť v banke osobitné účty na tvorbu úspor a v lehote

15 pracovných dní odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku oznámiť otcovi maloletých detí písomne názov a číslo zriadených bankových účtov na tvorbu úspor.

III. Na nakladanie s finančnými prostriedkami na týchto účtoch je p o t r e b n ý súhlas súdu, a to až do dosiahnutia plnoletosti maloletých detí.

IV. Nedoplatok na výživnom na maloletú R. za obdobie od 13. 07. 2022 do 20. 07. 2023

vo výške 3.117,54 € je otec povinný zaplatiť v časti sumy 300,- € v lehote do 31. 12. 2023 na

účet maloletej, zriadený matkou na tvorbu úspor a časť nedoplatku v sume 2.817,54 € s

a otcovi p o v o ľ u je zaplatiť k rukám matky v mesačných splátkach po 100,- € spolu s bežným

výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej

splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V. Nedoplatok na výživnom na maloletého H. za obdobie od 13. 07. 2022 do 20. 07. 2023 vo výške 2.709,16 € je otec povinný zaplatiť v časti sumy 300,- € v lehote do 31. 12. 2023 na účet maloletého, zriadený matkou na tvorbu úspor a časť nedoplatku v sume 2.409,16 € s a otcovi p o v o ľ u j e zaplatiť k rukám matky v mesačných splátkach po 100,- € spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

VI. Nedoplatok na výživnom na maloletú U. za obdobie od 13. 07. 2022 do 20. 07. 2023 vo výške 2.164,65 € je otec povinný zaplatiť v časti sumy 300,- € v lehote do 31. 12. 2023 na účet maloletej, zriadený jej matkou na tvorbu úspor a časť nedoplatku v sume 1.864,65 € s a otcovi p o v o ľ u j e zaplatiť k rukám matky v mesačných splátkach po 100,- € spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

VII. Matke s a p r i z n á v a voči otcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 20. 12. 2021 sa navrhovateľ domáhal rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode tak, že všetky mal. deti budú zverené do osobnej starostlivosti matky, otcovi bude uložená povinnosť prispievať na R. výživné vo výške 100,- € mesačne, na H. výživné vo výške 100,- € mesačne, na U. výživné vo výške 150,- € mesačne a styk otca s mal. deťmi žiadal neupravovať.

2. Matka s rozvodom manželstva, zverením maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a navrhovanou úpravou styku súhlasila, nesúhlasila s výškou výživného a navrhovala určiť výživné na maloletú R. vo výške 300,- € mesačne, na maloletého H. vo výške 250,- € mesačne a na maloletú U. vo výške 250,- € mesačne.

3. Kolízny opatrovník žiadal určiť výživné v čo najvyššej sume, ak otec nepreukáže zdravotné obmedzenia, ktoré by mu prekážali zamestnať sa a žiadal, aby súd vychádzal z jeho potenciálneho príjmu.

4. Súd po vykonanom dokazovaní rozhodol Rozsudkom č. k. 7P/33/2021-129 zo dňa 26. 04. 2022 tak, že manželstvo účastníkov konania rozviedol (výrok I.), maloleté deti R., nar. 09. 03. 2010, H., nar. 06. 01. 2013 a U., nar. 16. 09. 2021 zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky (výrok II.), otcovi uložil povinnosť na čas po rozvode prispievať na výživu maloletej R. sumou 300,- € mesačne, na maloletého H. sumou 270,- € mesačne a na maloletú U. sumou 230,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí (výrok III.). Styk otca s maloletými deťmi na žiadosť rodičov neupravil a ponechal na ich dohodu (výrok IV.).

5. Krajský súd v Žiline Rozsudkom č. k. 10CoP/52/2022-192 zo dňa 30. 11. 2022 rozsudok súdu prvej inštancie ponechal nedotknutým vo výroku I. o rozvode manželstva, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo výroku II. o osobnej starostlivosti o maloleté deti a vo výroku IV. o styku otca s maloletými deťmi a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil vo zvyšnej časti (výživného) a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že k zrušeniu napadnutého výroku o výživnom pristúpil jednak z dôvodu nevyhnutnosti spoľahlivého preskúmania/preukázania viacerých nezodpovedaných okolností/skutočností, relevantných z pohľadu výšky vyživovacej povinnosti, dokazovanie ktorých by presahovalo rámec zmyslu odvolacieho/prieskumného konania, ako i (potreby) následného vyhodnotenia skutkových zistení, vo vzťahu ku ktorému (vyhodnoteniu) krajský súd (predbežne) poznamenal, že hoci výška príjmu otca skutočne umožňuje stanoviť adekvátne/vyššie výživné, i v tomto prípade však výška výživného musí odrážať/zohľadňovať odôvodnené potreby detí. Inými slovami, pokiaľ okresný súd dospeje k záveru, že je daný priestor, môže určiť časť výživného na tvorbu úspor. Pred konečným rozhodnutím je potrebné

najmä zistiť, či otec skutočne zasiela (pravidelne) na deti dávky zo sociálneho systému vo Fínsku a v akej výške (to síce nie je plnením výživného, ale je potrebné to do určitej miery zohľadniť, nakoľko je to dôsledok aktivity/práce otca ako výživou povinnej osoby), ako sa zmenil jeho príjem v súvislosti s tvrdeným začatím platenia daní, či skutočne uhradza niektoré výdavky detí nad rámec výživného, vhodné bude tiež zistiť, či a ako sa prejavila právoplatnosť rozvodu na dávkach poberaných matkou (prípadne diferencovať výšku výživné pri zistení výrazných rozdielov v určitých časových obdobiach). Ako súvisiaci s rozhodnutím vo veci samej (výživné) krajský súd zrušil napadnutý rozsudok aj vo výroku o trovách prvoinštančného konania. V novom rozhodnutí okresný súd preto opätovne rozhodne aj o trovách konania, včítane trov aktuálneho odvolacieho konania.

6. Predmetom ďalšieho konania, po vrátení veci súdu prvej inštancie, zostala otázka výšky vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom na čas po rozvode. Rozsudok č. k. 7P/33/2021-129 zo dňa 26. 04. 2022 vo výroku I. o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 13. 07. 2023, preto súd určil výživné odo dňa 13. 07. 2023. Otec navrhoval určiť výživné v celkovej výške 600,- € mesačne, z toho vo výške 220,- € na maloletú R., 200,- € na maloletého H. a 180,- € na maloletú U.. Matka zotrvala na pôvodnom návrhu na určenie výživného v celkovej výške 800,- € mesačne, z toho na maloletú R. vo výške 300,- €, na maloletého H. vo výške 250,- € a na maloletú U. vo výške 250,- €.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchmi matky, oboznámením listinných dôkazov a rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákonov:

8. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživné možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

9. Počas tohto súdneho konania prebiehalo na tunajšom súde konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu pod sp. zn. 14P/42/2021, v ktorom súd Rozsudkom č. k. 14P/42/2021-116 zo dňa 06. 06. 2022 zveril všetky maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, a určil výživné na maloleté deti v rovnakej výške ako určil súd v tomto konaní v poradí prvom rozsudku, tzn. že otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. R. sumou 300,- € mesačne, na výživu mal. H. sumou 270,- € od 19. 08. 2021 a na výživu mal. U. sumou 230,- € mesačne od 22. 10. 2021, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. detí, zároveň otcovi uložil povinnosť uhradiť nedoplatky na zročnom výživnom za obdobie od 19. 08. 2021 do 30. 06. 2022 na mal. R. v sume 1.575,81 € a na mal. H. v sume 1.663,26 € a za obdobie od 22. 10. 2021 do 30. 06. 2022 na mal. U. v sume 1.164,19 €, pričom je mu povolené uvedený nedoplatok splácať v mesačných splátkach na každé mal. dieťa po 50,- € mesačne spolu s bežným výživným tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého nedoplatku. Voči

tomuto rozsudku nepodal žiaden účastník odvolanie a právoplatnosť nadobudol
07. 07. 2022.

dňa

10. Z uvedeného Rozsudku č. k. 14P/42/2021-116 zo dňa 06. 06. 2022 vyplýva, že v danom čase bola maloletá R. žiačkou 6. ročníka základnej školy. Matka uviedla výdavky na maloletú cca v sume 390 € (paušál, chemický krúžok, ZRPŠ, okuliare, oblečenie a obuv, školské potreby, vitamíny, strava, hygienické potreby, voľno časové aktivity, obdobné aktivity v škole, lieky a pod.). Maloletý H. bol žiakom 3. ročníka základnej školy. Matka uviedla výdavky na maloletého cca v sume 290,- € (vitamíny, kredit, futbalový krúžok, okuliare oblečenie a obuv, školské potreby, strava a pod.). Matka uviedla výdavky na maloletú v celkovej sume cca. 250,- € mesačne (umelé mlieko, príkrmy, plienky, za oblečenie, kozmetika - mydielka, olejčky, sudocrem). Súd akceptoval tieto matkou špecifikované a vyčíslené výdavky, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni otca, preto je možné kúpiť maloletým aj drahšie veci, keďže na takýto štandard boli doteraz, kým rodičia spolu žili, zvyknuté. Matka bola v tom čase doma, zabezpečovala celodennú osobnú starostlivosť o mal. U., bola vedená ako uchádzačka o zamestnanie, pretože nárok na rodičovský príspevok jej nevznikol, nakoľko otec bol zamestnaný v zahraničí a bolo potrebné, aby si nárok uplatnil najskôr on vo Fínsku a až keď mu tento nebude priznaný, môže si oň požiadať matka. Táto sa tak ocitla bez akéhokoľvek príjmu. Platila hypotéku vo výške 179,17 €, pripistenie 6,06 €, nájom za byt a služby 170,- €, elektrinu, rozhlas a TV spolu 43,74 €. Ročné výdavky mala na parkovné 70,- €, daň z nehnuteľností 11,90 €, komunálne odpady 79,84 € a poistenie dvoch bytov 47,65 €. Otec žil a pracoval vo Fínsku, pričom bol odmeňovaný v 2-týždňových intervaloch a súd ustálil príjem otca v sume 2.600,- € mesačne, čo predstavuje priemer z doložených výplatných pásov. Pokiaľ sa týka výdavkov otca, za prenájom bytu platil 700,- €, v domácnosti žil s partnerkou, ktorá študuje na vysokej škole s jej mal. deťmi, preto súd tento výdavok otca akceptoval len vo výške 350,- € mesačne. Otec ďalej platil telefón vo Fínsku 25,- €, pohonné hmoty 80,- €, stravu 250,- €, hygienu 50,- €, ošatenie a obuv 50,- €. Pri určení presnej sumy výživného súd vychádzal z príjmu otca, ako je uvedené vyššie, t. j. zo sumy 2.600 € mesačne, majúc za to, že rozsah vyživovacej povinnosti otca pri troch mal. deťoch by bol primeraný vo výške 30-33 % z jeho príjmu (cca. 780,- - 858,- € mesačne). Po zhodnotení skutkových okolností, kedy osobnú starostlivosť o mal. deti zabezpečuje len matka, otec s deťmi nie je v osobnom kontakte, mal. U. ešte naživo ani nevidel, súd určil výživné vo výške 300,- € mesačne na mal. R., 270,- € na mal. H. a 230,- € na mal. U., ktoré sumy na mal. deti sú vo vzťahu k príjmu otca primerané, pričom takto určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám mal. detí vzhľadom k možnostiam a schopnostiam otca.

11. Právnym základom určovania výšky vyživovacej povinnosti je i v konaní ex lege spojenom s konaním o rozvod manželstva ustanovenie § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, podľa ktorého súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Rozhodujúcim kritériom je preto porovnanie pomerov zainteresovaných osôb v aktuálnom (rozhodnom) období s pomermi v období predošlej úpravy výživného. Nadväzne je neprípustné v rámci konania o zmene výživného opätovne prehodnocovať skutočnosti, ktoré boli predmetom posúdenia pri predchádzajúcom rozhodovaní o výživnom, resp. opätovne posudzovať správnosť/opodstatnenosť už právoplatne stanovenej výšky vyživovacej povinnosti. Inými slovami významnými sú len tie skutočnosti, ku ktorým došlo po predošlom rozhodnutí o vyživovacej povinnosti. V danom prípade z opísaného/určujúceho aspektu nie je možné - i vzhľadom na krátky časový odstup od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti Rozsudkom č. k. 14P/42/2021-116 zo dňa 06. 06. 2022, právoplatným dňa 07. 07. 2022 - konštatovať existenciu relevantnej zmeny pomerov na strane maloletých detí, resp. rodičov v období na čas po rozvode manželstva - od 13. 07. 2022, a to až do 28. 02. 2023, kedy sa matka zamestnala, ktorá okolnosť predstavuje podstatnú zmenu pomerov majúcu vplyv na vyživovaciu povinnosť rodičov voči maloletým deťom.

12. Z opätovného vylúchu matky a ňou predložených listinných dôkazov v priebehu konania vyplynulo, že matka bola do 28. 02. 2023 na rodičovskej dovolenke s maloletou U.. Matka od 10/2021 do 3/2022 poberala materskú vo výške v priemere 1.116,- €, od 03/2010 do 03/2022 poberala prídavky na deti vo výške 77,64 € a v 03/2022 jej bol vyplatený rodičovský príspevok vo výške 383,80 €. Výplata rodičovského príspevku a prídavkov na deti jej bola pozastavená od 01. 04. 2022, pretože matka bola bez pracovného pomeru a otec maloletých detí bol zamestnaný v členskom štáte EÚ. Matka nemala od 01. 04. 2022 žiaden príjem. Právoplatnosť rozvodu nemala na dávky poberané matkou žiaden vplyv, matka a maloleté deti tak boli úplne odkázané na otca maloletých detí. Jediný

príjem matky od 01. 04. 2022 bolo výživné od otca a ním zasielané prídavky na deti, ktoré poberal vo Fínsku, tieto však otec neplatil riadne a pravidelne. Nebolo v možnostiach a schopnostiach matky zamestnať sa skôr a zabezpečiť si tak finančný príjem, pretože maloletá U. si vzhľadom na jej nízky vek vyžadovala matkinu celodennú osobnú starostlivosť. Výdavky matky na domácnosť a maloleté deti sú v zásade rovnaké ako v čase rozhodovania vo veci 14P/42/2021. Čo sa týka výdavkov na domácnosť, zvýšili sa výdavky na energie o 8,- €, tieto matka platí viac ako 50,- € mesačne. Maloletá R. nastúpila od septembra 2022 do 7. ročníka základnej školy, maloletý H. nastúpil do 4. ročníka základnej školy, teda navštevujú ten istý stupeň základnej školy. Na strane maloletých detí sa zmenilo len to, že R. nechodí od 09/2022 na žiadne krúžky, H. začal od 09/2022 chodiť na gitaru, matka za ňu zaplatila 75,- € (druhú časť 75,- € zaplatila jej švagriná), na futbal už nechodí, U. sa už stravuje spolu s ostatnými, nemá umelé mlieko, ale stále má plienky. R. C. H. majú naďalej okuliare, matka R. kupovala nové sklá v 09/2022 za 35,- €. R. stále nemá zubný strojček hoci ho potrebuje, pretože matka nemá naň finančné prostriedky. Matka uviedla, že došlo k zvýšeniu jej celkových výdavkov, pretože všetko je drahšie.

13. Zmena na strane matky nastala od 01. 03. 2023, kedy sa matka zamestnala. Pracuje vo firme TECHNOTERM, s.r.o., za 03/2023 jej bola vyplatená mzda vo výške 1.142,62 €, za 04/2023 vo výške 1.114,42 € a za 05/2023 vo výške 1.126,17 €, čo je v priemere 1.127,74 € mesačne. Od 01. 03. 2023 začala matka poberať prídavky na deti na Slovensku vo výške 180,- € mesačne a rodičovský príspevok na mal. U. vo výške 412,60 € mesačne, z dôvodu zamestnania sa v Slovenskej republike a primárnej príslušnosti. Je nepochybné, že od 01. 03. 2023 sa príjem matky zvýšil podstatným spôsobom (o sumu cca. 1.718,- €). Zvýšila sa aj splátka hypotéky zo sumy 170,- € na sumu 233,- € mesačne.

14. Otec aj po rozvoze pracuje v tej istej firme vo Fínsku, odmeňovaný je v 2-týždňových intervaloch, ako vyplýva z jeho výplatných pásov, ktoré predložil za obdobie od 07. 03. 2022 do 11. 12. 2022. Tieto súd nedával prekladať, aj keď sú v cudzom jazyku, nakoľko sa z nich dalo ustáliť, čo je príjem, ktorý otec poberá (sumy uvedené pri položke „Maksettava“, pretože tieto podľa prekladového slovníka predstavujú výšku výplaty). Za obdobie od 07. 03. 2022 do 11. 12. 2022 (t. j. za 9 mesiacov) mal otec celkový príjem 24.499,28 €, čo v prepočte na mesiac predstavuje sumu 2.722,14 €. Súd preto ustálil príjem otca v sume cca 2.700,- € mesačne, čo predstavuje priemer z doložených výplatných pásov. Na výzvu súdu otec uviedol, že to v akej výške platil dane počas zamestnania je určené vo výplatných páskach, z ktorých vyplýva, že jeho príjem bol znížený o daň a súd vychádzal z takto zníženého príjmu o daň. Okrem toho poberal otec vo Fínsku od 01. 04. 2022 (otec tvrdil, že až od 10/2022, čo nebolo preukázané) prídavky na deti vo výške 333,- € mesačne (č. l. 206), tieto však nezasielal matke riadne a včas. O túto čiastku 333,- € pozostávajúcu z prídavkov na deti sa príjem otca ešte zvýšil. Otec tvrdil, že prídavky na deti poberal len do 01. 03. 2023, kedy sa matka zamestnala a predložil k tomu dôkaz (č. l. 394, preklad č. l. 393), z ktorého podľa jeho právnej zástupkyne malo vyplývať, že otcovi bolo pozastavené vyplácanie. Z tejto listiny, preloženej otcom do slovenského jazyka vyplýva však len to, že ide o upozornenie/oznámenie, že matka nastupuje do práce na Slovensku od 01. 03. 2023, nevyplyva z neho tvrdenie otca, že mu bolo pozastavené vyplácanie prídavkov na deti. Matka tvrdila (na základe údajnej ústnej informácie od pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny), že otec poberá prídavky vo Fínsku vo výške rozdielu medzi čiastkou 333,- € (výška prídavkov, ktoré otec poberal do 01. 03. 2023) a čiastkou 180,- € (výška prídavkov, ktoré matka poberá na Slovensku od 01. 03. 2023), t. j. v sume 153,- € mesačne. Vzhľadom na rozpor v tvrdeniach otca a matky ohľadom poberania prídavkov na deti otcom vo Fínsku od 01. 03. 2023, vykonal súd dopyt na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý však na žiadosť súdu nevedel uviesť výšku prídavkov, ktoré otec vo Fínsku poberá. Preto súd zisťoval na oficiálnej webovej stránke Európskej únie www.europa.eu bližšie informácie ohľadom poberania prídavkov na dieťa v takýchto prípadoch a z časti „Najčastejšie otázky, Rodinné dávky“ zistil, že ak rodičia pracujú v dvoch rôznych krajinách EÚ a deti žijú v jednej z týchto dvoch krajín, je za vyplácanie rodinných dávok zodpovedná krajina, v ktorej deti žijú a ak sú rodinné dávky vyplácané v krajine, kde praje manžel/manželka a kde žijú deti, nižšie ako v krajine, v ktorej pracuje druhý manžel/manželka, rozdiel doplatí krajina, v ktorej pracuje tento druhý manžel/manželka. Na základe uvedeného má súd zato, že otec poberá, resp. má nárok poberať vo Fínsku doplatok na prídavky na deti vo výške 153,- € mesačne, preto súd túto čiastku zahrnul do príjmu otca od 01. 03. 2023. Od 17. 12. 2022 do 18. 06. 2023 mal otec dočasne prerušený pracovný pomer z dôvodu pozastavenia prác zo strany zamestnávateľa, od 17. 12. 2022 poberal dávky v nezamestnanosti vo výške cca. 600,- € mesačne (37,21 € za 1 pracovný deň mínus daň 20 %). Tvrdil, že si hľadal prácu, ale neúspešne, dôkazy k tomu nepredložil. Otec už decembri vedel, že

výkon práce má prerušený na dlhšiu dobu, na niekoľko mesiacov, preto si mal nájsť inú prácu, aby mal príjem, z ktorého by mohol platiť svoje výdavky i výživné na maloleté deti. Súd má zato, že bolo v možnostiach a schopnostiach otca nájsť si prácu či už vo Fínsku, alebo na Slovensku, prípadne v inej krajine, aby z dosahoval vyšší príjem ako sú dávky v nezamestnanosti a z neho si mohol plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Je absolútne nezodpovedné od otca zostať pol roka bez práce, hoci mu v práci nebránili žiadne zdravotné dôvody, prípadne iné objektívne okolnosti a neposielať matke v niektorých mesiacoch ani prídavky na deti, ktoré poberal, keď pritom vedel, že maloleté deti sú v plnej miere odkázané na ním platené výživné, pretože matka nemala žiaden príjem. S poukazom na § 75, ods. 1 Zákona o rodine prihliadal súd na možnosti a schopnosti otca. Otec mohol aj v čase, keď mal prerušený výkon práce u svojho zamestnávateľa, dočasne vykonávať inú prácu, v ktorej by dosahoval porovnateľný príjem aký dosahoval zo zamestnania, preto sú pri rozhodovaní vychádzal z jeho potenciálneho príjmu, ktorý by otec mohol dosahovať aj v období nezamestnanosti od 17. 12. 2022 do 19. 06. 2023 vo výške 2.700,- € mesačne. Otec po rozvoze býval v prenajatom byte, za ktorý platil 700,- € mesačne, od 01/2023 býva u svojej priateľky spolu s jej 3 maloletými deťmi vo veku 10, 7 a 4 roky s odôvodnením, že už nezvládal sám splácať bývanie a financovanie domácnosti vzhľadom na stratu zamestnania. Nájomné platia 976,- €, elektrinu 300,- € a vodu 44,- €, tieto hradia na polovicu, čo znamená, že otec platí celkovo 660,- €. Porovnaním čiastky 700,- €, ktorú otec platil, keď býval (ako tvrdí) sám v prenajatom byte a čiastky 660,- €, ktorú platí v súčasnosti, keď býva spolu s priateľkou a jej maloletými deťmi v ňou prenajatom byte, možno konštatovať, že ide o zanedbateľný peňažný rozdiel. Berúc do úvahy okolnosť, že keď otec býval sám, jeho výdavky minimálne na stravu boli nepochybne nižšie ako výdavky na stravu, keď v spoločnej domácnosti bývajú ďalšie 4 osoby, preto je otázne či si týmto krokom otec vôbec finančne polepšil (ako tvrdí). V tomto konaní otec špecifikoval svoje mesačné výdavky čiastočne odlišne ako v konaní 14P/42/2021, a to nasledovne: nájom 500,- €, elektrina + kúrenie 120,- €, strava 300,- €, auto 50,- €, poistenie bytu (SK) 6,- €, životné a úrazové poistenie 35,- €, lieky 20,- €, drogéria 15,- €, mobil 25,- €, mobil Sofia 15,- €, t. j. spolu 1.086,- €. Tvrdil, že platil aj Magio a internet (na Slovensku) 45,- € mesačne, matka tvrdila, že tento výdavok platila ona, k čomu obaja predložili dôkazy. Zo správy od Slovak Telekom, a. s. podanej na základe dopytu súdu, bolo preukázané, že tieto platby od 05/2022 do 01/2023 uhrádzala väčšinou matka matky maloletých detí H. Ď., otec uhradil len 1 platbu v 10/2022, preto súd tento výdavok považoval za výdavok matky a nie výdavok otca. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by otec prispieval nad rámec výživného, vyživovaciu povinnosť si plní len peňažnou formou (aj to nepravidelne a nie v plnej výške). Kúpu darčiekov, prípadne peňažné príspevky pri príležitosti narodenín, menín mal. detí, resp. Vianoc (kúpa mobilu pre R., Play station pre H. a pod.) nepovažoval súd za významné v takej miere, že by to bolo potrebné zohľadniť pri určení výšky výživného.

15. Z takto zistených pomerov účastníkov súd vychádzal a dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia súdu o výživnom (v konaní sp. zn. 14P/42/2021) nedošlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí, ani na strane rodičov, až do 01. 03. 2023. Pri určení presnej sumy výživného súd vychádzal z príjmu otca, ako je uvedené vyššie, t. j. zo sumy cca 3.030,- € mesačne (mzda a prídavky na deti), majúc za to, že rozsah vyživovacej povinnosti otca pri troch mal. deťoch by bol primeraný vo výške 25-30 % z jeho príjmu (cca. 757,- € - 909,- € mesačne). Z tohto príjmu po zaplatení jeho výdavkov vo výške 1.086,- € a výživného na 3 maloleté deti v celkovej výške 800,- € mu zostane dostatok finančných prostriedkov na úhradu jeho ďalších, mimoriadnych výdavkov. Ako významnú okolnosť pri určení výšky výživného považoval súd to, že matka zostala od 04/2022 (bez svojho zavinenia) bez akéhokoľvek príjmu, preto boli maloleté deti v plnej miere odkázané len na výživné platené otcom a matka si plnila vyživovaciu povinnosť výlučne formou osobnej starostlivosti. Otec sa s maloletými deťmi stretol v priebehu súdneho konania len dvakrát, na krátku chvíľu, preto bola/ je celá osobná starostlivosť na pleciach matky. Po zhodnotení vyššie uvedených skutkových okolností, súd určil výživné vo výške 300,- € mesačne na mal. R., 270,- € na mal. H. a 230,- € na mal. U., ktoré sumy na mal. deti sú vo vzťahu k príjmu otca primerané, pričom takto určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám mal. detí vzhľadom k možnostiam a schopnostiam otca (i matky).

16. Od 01. 03. 2023 sa matka zamestnala, začala poberať prídavky na deti a rodičovský príspevok, čím sa jej príjem zvýšil o cca. 1.718,- €, preto došlo na jej strane k podstatnej zmene pomerov, na základe ktorej je v schopnostiach matky plniť si voči maloletým deťom vyživovaciu povinnosť aj peňažnou formou (nielen osobnou starostlivosťou). Táto zmena na strane matky nie je však dôvodom na zníženie výživného otca, keďže pomery otca dovoľujú, aby medzi odôvodnené potreby maloletých detí

bola zahrnutá aj tvorba úspor podľa § 63, ods. 3 Zákona o rodine. Vzhľadom na príjem otca cca. 3.030,- € mesačne a celkové výživné na mal. deti 800,- € mesačne, má súd zato, že otec po uhradení výživného bude disponovať finančnými prostriedkami, ktoré mu umožnia vykryť jeho životné potreby. Súd preto za odôvodnené potreby mal. detí považoval aj tvorbu úspor vo výške 50,- € na každé dieťa, pričom výška výživného, ktorým budú tvorené úspory, je v súlade s preukázanou výškou mesačného zárobku otca. Jediným kritériom pri stanovovaní výšky výživného určeného na tvorbu úspor sú majetkové pomery povinného rodiča (§ 63, ods. 3, 1. veta Zákona o rodine). Cieľom, ktorý bol sledovaný rozhodnutím súdu o tvorbe úspor pre mal. deti, bolo poskytnúť, či už povinnému rodičovi ako i deťom, určitý stupeň istoty a dostatočnú záruku, že nasporená čiastka bude skutočne použitá na plánovaný účel a nebude zneužitá na účely, ktoré nebudú v konečnom dôsledku skvalitňovať život samotných detí. Pre nakladanie s prostriedkami na účte mal. detí pred dosiahnutím ich plnoletosti je potrebný súhlas súdu tak, ako je to uvedené v § 63, ods. 3, posledná veta Zákona o rodine.

17. Nakoľko súd určil výživné od rozvodu manželstva, vznikol na výživnom nedoplatok za obdobie od dňa 13. 07. 2022 do dňa rozhodnutia súdu 20. 07. 2023. Na mal. R. mal otec zaplatiť v období od 13. 07. 2022 do 28. 02. 2023 sumu 2.283,87 € (300,- € x 7 mesiacov = 2.100,- € + za 19 dní v 07/2022 = 183,87 €) a v období od 01. 03. 2023 do 20. 07. 2023 sumu 1.800,- € (300,- € x 6 mesiacov, vrátane výživného za mesiac júl 2023, keďže výživné je splatné mesačne vopred), t. j. za obdobie od 13. 07. 2022 do 20. 07. 2023 spolu 4.083,87 € (z toho 3.783,87 € k rukám matky a 300,- € na tvorbu úspor). Na mal. H. mal otec zaplatiť v období od 13. 07. 2022 do 28. 02. 2023 sumu 2.055,49 € (270,- € x 7 mesiacov = 1.890,- € + za 19 dní v 07/2022 = 165,49 €) a v období od 01. 03. 2023 do 20. 07. 2023 sumu 1.620,- € (270,- € x 6 mesiacov, vrátane výživného za mesiac júl 2023), t. j. za obdobie od 13. 07. 2022 do 20. 07. 2023 spolu 3.675,49 € (z toho 3.375,49 € k rukám matky a 300,- € na tvorbu úspor). Na mal. U. mal otec zaplatiť v období od 13. 07. 2022 do 28. 02. 2023 sumu 1.750,98 € (230,- € x 7 mesiacov = 1.610,- € + za 19 dní v 07/2022 = 140,98 €) a v období od 01. 03. 2023 do 20. 07. 2023 sumu 1.380,- € (180,- € x 6 mesiacov, vrátane výživného za mesiac júl 2023), t. j. za obdobie od 13. 07. 2022 do 20. 07. 2023 spolu 3.130,98 € (z toho 2.830,98 € k rukám matky a 300,- € na tvorbu úspor). Otec zaplatil za uvedené obdobie celkovo 2.899,- € (12. 09. 2022 - 150,- €, 22. 09. 2022 - 200,- €, 07. 10. 2022 - 200,- €, 20. 10. 2022 - 150 €, 18. 11. 2022 - 600,- €, 01. 12. 2022 - 333,- €, 01/2023 - 333,- €, 02/2023 - 333,- €), na každé dieťa tak pripadá čiastka 966,33 € (2.899,- € : 3). Nedoplatok na výživnom na mal. R. je v sume 3.117,54 € (4.083,87 € - 966,33 €), na mal. H. v sume 2.709,16 € (3.675,49 € - 966,33 €) a na mal. U. v sume 2.164,65 € (3.130,98 € - 966,33 €). Z týchto čiastok je nedoplatok na tvorbu úspor vo výške 300 € na každé dieťa (po 50,- € x 6 mesiacov = 300,- €), ktorú sumu vzhľadom na jej výšku umožnil súd otcovi zaplatiť v dlhšej lehote do 31. 12. 2023 (§ 232, ods. 3 CSP). Nedoplatky na bežnom výživnom na mal. deti, vzhľadom na ich vysokú čiastku, umožnil súd otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach splatných spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (§ 232, ods. 4 CSP).

18. Matka si uplatnila voči otcovi nárok na náhradu trov konania. Súd v zmysle § 55 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) rozhodol tak, že matke priznal voči otcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko má za to, že je to vzhľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Ide o konanie o rozvod manželstva, ktoré bolo začaté na návrh otca ako navrhovateľa. Matka s rozvodom manželstva súhlasila. Súd v odôvodnení Rozsudku č. k. 7P/33/2021-129 zo dňa 26. 04. 2022 konštatoval, že príčiny rozvratu manželstva sú v prvom rade na strane otca, ktorý tým, že nadviazal mimomanželský pomer s inou ženou, s ktorou plánuje budúcnosť, porušil jednu zo základných manželských povinností byť si verný, zapríčinil tým rozpad manželstva a následný rozvod. Súd prihliadal aj na to, že otec opustil rodinu, opustil deti v čase, keď matka čakala s ním ich spoločné tretie dieťa, s deťmi sa potom stretol za 2 roky len dvakrát, mal. U. videl až po viac ako 1 roku po jej narodení. Otec si neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom riadne a včas, tútu si neplnil aj vo výške výživného, akú sám navrhoval. Súd prihliadol aj na správanie a postup otca v tomto konaní, ktorý tým, že opakovane nepredkladal dôkazy, ktoré súd potreboval pre svoje rozhodnutie, a na ktorých predloženie ho súd opakovane vyzýval (napr. výplatné pásky, rôzne potvrdenia fínskych úradov, preklad ním predložených listín do slovenského jazyka a pod.), predlžoval toto súdne konanie. Ako významnú okolnosť posúdil súd aj určenie celkovej výšky výživného na maloleté deti v sume 800 € mesačne v súlade s návrhom matky. Berúc do úvahy všetky tieto okolnosti, má súd za to, že ide o výnimočný prípad

a považuje za spravodlivé, aby matke bola priznaná voči otcovi náhrada trov konania. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd Žilina.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125, ods. 3 CSP, podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.